

Grunden til det Tryk, der gør, at man søger at faa Forholdene forandrede. Jeg ser altsaa saaledes paa Tingen, at der her sker noget, som er i den Grad uretfærdigt over for de kjøbenhavnske Borgere, at jeg paa ingen mulig Maade kan være med til at give et saadant Lovforslag som dette min Stemme.

Det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Vissen) talte om, hvorledes et saadant Lovforslag skulde ses fra Agravernes Synspunkt. Jeg har al mulig Agtelse for Agravbevægelsen, naar jeg ser den som en Landbobevægelse, der tilstræber at hæve Landbostanden og skaffe den de økonomiske Fordele, som den er berettiget til at faa, og som den maaste savner for Øjeblikket, men dersom Agravbevægelsen optræder paa den Maade, at den siger: fra Agravstandpunktet ville vi ikke give Købstadborgerne, hvad der efter Grundloven tilkommer dem, saa beklager jeg, at Agravbevægelsen indtager dette Standpunkt, og saa begaar den noget, som vistnok vil blive en Hind til dens Vigtighed. Jeg tror ikke, at Landets Borgere med Velvilje ville se paa en Bevægelse, der faar det Udslag, at den vil indskrænke andres Rettigheder til Fordel for sig selv. Det ærede Medlem fra 10de Kreds talte ved 1ste Behandling om Virkningen af denne Lov, hvad jeg maaste maa tillade mig at komme ganske kort tilbage til. Det var rimeligvis ogsaa fra et Agravstandpunkt, at denne Lov blev betragtet. Naar det ærede Medlem bemærkede, at det vilde være en forøget Udgift for Statskassen, saa forekommer det mig at være en ganske ejendommelig Maade at spare de saa Penge, som der her kan være Tale om at spare, for at Befolkningen kan faa sin grundlovmæssige Repræsentation: Jeg tror ikke, det skulde være paa det Omraade, at Agravbevægelsen skulde søge at spare; der er andre Omraader, hvor Statskassen bruger Penge, og hvor der kan trædes kraftigere op, hvad Besparelser angaar. Dernæst sagde det ærede Medlem ogsaa, at det er gaaet ganske godt med de 102 Medlemmer i Folketinget; de have gjort Arbejdet ganske godt, og hvorfor saa sætte mere Arbejdskraft til? Jeg havde dog ikke troet, at noget Medlem, hverken i dette eller i det andet Ting, kunde betragte dette Lovforslag som et Spørgsmaal om Arbejdskraft, og jeg vil overlade til det ærede Medlem at tænke den Tanke fuldt ud, hvor megen Arbejdskraft der kræves for at lave Love. Hvis Spørgsmaalet var om Arbejdskraft, saa kunde vi godt ophæve Rigsdagen. Regeringen kan godt præstere det fornødne med Hensyn til Lovgivningsvirksomheden; den har jo i en Række af Aar udstedt Love af egen

Magtfuldkommenhed, af eget Initiativ. Jeg ved nu ikke, om det er den Slags Love, det ærede Medlem sympatiserer med, men man skulde næsten tro det, naar det ærede Medlem mener, at det gælder om, at der er saa faa Mennesker som muligt til at skrive Lovene. Naar det ærede Medlem mener det, maa det ærede Medlem jo synes særlig godt om Provisorismen, under hvilken Lovene blive lavede med en meget lille Arbejdskraft. Men hvad der her foreligger, er et grundlovmæssigt Retskrav, et Retsspørgsmaal, om Befolkningen skal have Lov til at tale med om de Love, den skal leve under, og der siger jeg, at vi maa opfylde Grundloven, og uden at der foreligger et Forslag, som opfylder det, ser jeg mig ikke i Stand til at stemme derfor.

Bjerre: Da de Herrer Modstandere af Forslaget ikke lod høre fra sig ved 2den Behandling og heller ikke have stillet noget Ændringsforslag her til 3dje Behandling, troede jeg egentlig, at de betragtede denne Sag som foreløbig afsluttet for dette Tings Vedkommende. Nu have imidlertid de Herrer gentaget deres Angreb fra de foregaaende Gange, og da det jo vilde blive betragtet, som om man var renonce paa Grunde, og at man holdt sig til den numeriske Styrke, og det maaste ogsaa vilde blive betragtet som en Uhosflighed, hvis man ikke svarede, skal jeg tillade mig at knytte nogle Bemærkninger til det, som er sagt. Da der imidlertid i denne Sag er sagt, hvad der kan siges, kan det kun blive trættende Gentagelser, og jeg skal derfor prøve paa at fatte mig saa kort som muligt. Jeg forstaa særdeles vel, at de Herrer her i Tinget, som egentlig ønske Landstinget afstøffet jo før jo hellere, ville over for enhver som helst selvstændig Meningsstilledegiveelse fra vor Side være rede til at betragte det som et Overgreb, men Landstinget er jo en Gang en lige saa grundlovmæssig Institution som Folketinget, og det er jo uomtvisteligt, at hvis Landstinget har Lov til at være til, har nogen som helst selvstændig Betydning og nogen som helst selvstændig Opgave, saa maa det være den at holde igen paa Lovforslag, hvorom vi have den Opfattelse, at de ikke ere Udtryk for Befolkningens sande Mening, holde igen paa dem i alt Fald saa længe, indtil det er blevet nogenlunde klart, hvorledes Befolkningen stiller sig med Hensyn til de paagældende Spørgsmaal, og det er jo kun det, vi have gjort. Strafs, da vi fik dette Lovforslag til Behandling, satte vi al Kraft ind paa at tilvejebringe en saadan modus vivendi, at Sagen ikke skulde blive